

[א] [מסופ' ד"כ"ב פ"ד], [ב] [מס' א], [ג] [ד"ה וספ' לפני ד"ה ה' ז' ד'] [ד] [ה' ע"י ר"ה, ה']

לעזי רש"י
קולטר"א קנקן של
מחרשה (דיתר הפולחן את
הקרקע).

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא פ.

עין משפט
גר מצוה

נח א מ"י פ"ד מהלכות
שכירות הלכה א סמג
עשין פט טוש"ע ח"מ ס'
שט סעף ד':
נב ב מ"י שם הלכה ג
טוש"ע שם סעף ה':
ג ב מ"י שם הלכה ב
טוש"ע שם סעף ד':
סא ד מ"י פט"ו מהל'
מכירה הלכה ז ח ט
טוש"ע ח"מ ס' רלב סעף
ח:
סב ה מ"י שם הלכה י:
סג ו מ"י שם הלכה ח
סמג שם טוש"ע שם
סעף ט:
סד ז מ"י פ"ד מהלכות
שכירות הלכה ד סמג
עשין פט טוש"ע ח"מ ס'
שט סעף ד':
סה ח מ"י שם הלכה ו
טוש"ע שם סעף ה'
וסעף ו וע"ש גמ'
זכ"י:
סו ט מ"י שם הלכה ד
טוש"ע שם סעף ד':

מתני' השוכר את הפרה לחרוש וכו'. וכל כלי המחרשה לזעול
הבקר ועערו הולכין עם בהמתו וזה אוחז הדרכין לכיון פרה לתלמיה
וזה הולך אחר המחרשה ומכבד היטד בקרקע שזו הצדול שקורים
קולטר"א זלע"ז והוא קנקן דמתני': חייב שהרים קשים לחרוש
שהלעים שם: ודש כמחאה פטור.

אם התליקה: גב' והיבא דלא שני
ואין לזעול הפרה לזבוע לו כלום
ואלו שהיו צפועלתו המנהיג והאוחז
יחד שכירים היו אחיה מהן פושע
בשכירת הקנקן: דנקיט פרשא.
מדרע הוא משלם שלא כוון את
הפרה יפה ועל ידי שעיוות את השורה
של מענה נשבר הקנקן: דנקיט
מנא. קנקן: משלם. שהעמיק יותר
מדאי בראך: והילכא דנקיט מנא
משלם. שאילו לא העמיק יותר מדאי
לא היה נשבר בעיוות השורה: ואי
דמחוקא בגונדרי. שהיה ידוע להם
בזר שמעלה אצנים וזמנא וטרשין:
כרווייהו משלמים. שהיה להם
לזהור מאלד ובדצבר מועט שעיוות
אף המנהיג הוא נשבר והוי דבר
המוטל כספק: היה זה מוס אחד.
אחד מן המומין הללו היה זה:
וסנפו זין מומין אחרים. שלא היו
זה: הרי זה מקח טעות. לפי שהכיר
הלוקח בשאר מומין שאינן וכסבור
הוא בזכונן משקר אלא להשליך מעליו
מטעמת הוא אומר הילכך מקח טעות
הוא לאדמתא דהכי לא זכנ: מוס זה
ומוס אחד. שפירש לו אפן אותו
מוס לזדו ואמר לו מוס זה זה ועוד
מומין אחרים: אין זה מקח טעות.
דכיון דאותו המוס הזכיר לו לזדו
בו היה לו לזדוק: וסנפו. חכרו. כמו
קניפין עשאוהו דמענית (דף כה:).
נכפית. נופלת מחולי: משועממת.
משועמת: היה זה מוס אחד. מאלו
המומין והשאר אין זה: היו זה כל
המומין הללו. ואינו מקפיד אלא על
האחד וזא וטוענו כסבור הייתי
שאתה כולל זה מה שאין זה ומה
שש זה ואילו ידעתי שזה זה לא
הייתי לוקחה מאי: אפילו לא גרסינן
והכי גרסי' הכי אמרינן משמיה דרבא
היו כל המומין האלו אין זה מקח
טעות: מתני' והביא עליה
שעורין. שהם קלים מחטין: חייב
בזקלקולה אם הוסיף ג' קבין. ולא
אמרינן הואיל והשעורין קלים יש לו
להוסיף עד כדי כובד לתך חטין
שמא החמור לתך חטין חזי כור:
מפני שהנפה קשה לזכמה כמשאוי.
וכיון דנפה לתך שעורים כנפח לתך

היבא דלא שני מאן משלם. וא"ת היבא דשני נמי אמאי לא
משלם אחד מן הפועלים שפשע בשכירת הקנקן ומיבעי
נמי מאן משלם וי"ל דהיבא דשני לא משלם דמיירי שהמשכיר את
הפרה הוא שוכר את הפועלים לילך עם פרתו ולעשות מלאכת
השוכר ולהכי לא משלם דא"ל למשכיר

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' השוכר את הפרה לחרוש בהר
וחרש בבקעה אם נשבר הקנקן פטור בבקעה
וחרש בהר אם נשבר הקנקן חייב לדרוש
בקטנית ודש בתבואה פטור לדרוש בתבואה
ודש בקטנית חייב מפני שהקטנית מחלקת:
גב' היבא דלא שני בה מאן משלם א"ר פפא
דנקיט פרשא משלם רב שישא בריה דרב
אידי אמר דנקיט מנא משלם והלכתא דנקיט
מנא משלם ואי דוכתא דמחוקא גונדרי תרוייהו
משלמין אמר רבי יוחנן המוכר פרה לחבירו
ואמר לו פרה זו נגחנית היא נשכנית היא
בעטנית היא רבצנית היא והיה בה מום אחד
וסנפו בין המומין הרי זה מקח טעות מום זה
ומום אחר אין זה מקח טעות תניא נמי הכי
המוכר שפחה לחבירו ואמר לו שפחה זו
שומה היא ניכפית היא משועממת היא והיה
בה מום אחד וסנפו בין המומין הרי זה מקח
טעות מום זה ומום אחר אין זה מקח טעות
א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי היוו בה
כל המומין הללו מהו אמר ליה רב מרדכי לרב
אשי יחבי אמרינן משמיה דרבא היוו בה כל
המומין הללו אין זה מקח טעות: מתני'
השוכר את החמור להביא עליה חטין והביא
עליה שעורין חייב תבואה והביא עליה תבן
חייב מפני שהנפח קשה כמשאוי להביא לתך
חטין והביא לתך שעורין פטור ואם הוסיף על
משאו חייב וכו' ויסיף על משאו ויהא חייב
סומכום אומר משום ר"מ סאה לגמל שלשה
קבין לחמור: גב' איתמר אביי אמר קשה
כמשאוי תנן רבא אמר קשה למשאוי תנן אביי
אמר קשה כמשאוי תנן נפחא כי תקלא ואי
מוסיף שלשה קבין חייב רבא אמר קשה
למשאוי תנן תקלא כי תקלא ונפחא הוי תוספת
תנן להביא לתך חטין והביא לתך שעורין פטור
ואם הוסיף על משאו חייב מאי לאו שלשת
קבין לא סאה והא עלה קתני וכמה יוסיף על
משאו ויהא חייב סומכום אומר משום ר"מ
סאה לגמל שלשה קבין לחמור הכי קאמר
היבא דלא שני חטין והביא חטין שעורין
והביא שעורין כמה יוסיף על משאו ויהא חייב
סומכום אומר משום ר"מ סאה לגמל שלשה
קבין לחמור ת"ש להביא לתך חטין והביא
שש

שיך למימר מדהא ליתא הא נמי ליתא או דלמא הא דקתני
הרי זה מקח טעות היינו היבא דליתא לזכור וזדק לוקח
בחד מינייהו ואישתכח ליתא ואמר מדמשקר בזה בחדך נמי
משקר אצל אם כולם אמת לא הוי מקח טעות והא דקתני מום
זה ומוס אחר ה"ה הזכיר לו כמה מומין כיון שכולם זה אין זה
מקח טעות כמסתמא דכתבות משמע דאם הזכיר שני מומין
אחד יש זה ואחד אין זה דלא הוי מקח טעות אלא דוקא כי
סנפו זין הרבה מומין שאין זה דהכי תניא עד שלשים יום
יעמד פרכס א"ל קדש לי בתך על מנת שאין זה מומין א"ל שוטה
היא שעמומית היא נכפית היא אם א"ל אותה המוס ומוס אחר עמו
אין זה מקח טעות היה זה מום אחד וסנפו עם הרבה מומין
הרי זה מקח טעות:

קשה כמשאוי תנן. לאביי סיפא דקתני כמה יוסיף קאי לפרש
רישא ולרבא רישא דקתני להביא עליה חטין והביא עליה
שעורין היינו כזכור החטין שהוא סאה כדמוכח בשמעתי חייב
דניפחא הוי תוספת להביא לתך חטין והביא לתך שעורים פטור אפילו
שהביא מין שהתנה כמה יוסיף על משאו ויהא חייב סאה לגמל כו':